

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

İlahiyat Fakültesi

Ders İzlenesi

Ders Kodu : 181137028
Ders Adı : TÜRK İSLAM SANATLARI TARİHİ (A)

Öğretim Elemanı : Doç. Dr. Günnur Aydoğdu
E-Posta : gunnur.aydogdu@ogu.edu.tr
Görüşme Gün ve Saatleri : Salı Günleri /11.00. – 12.00 arası.
Ofis : İlahiyat Fakültesi, 2. Kat 221 Numaralı Oda

Ders Hakkında
Dönem : 2025-2026 GÜZ
Gün ve Saat : Salı 17:00-18:30
Kredi/AKTS : 2 / 3
Eğitim Dili : Türkçe
Öğretim Türü : Yüz yüze
Derslik : 3
Ders Türü : Zorunlu

Önkoşul Dersleri

-

Dersin Amacı

Türk ve İslam sanatının tarihi gelişimini ve özelliklerini öğrenmek, başta mimari eserler olmak üzere Türk ve İslam dünyasında meydana getirilmiş sanat zenginliklerini tanımak.

Dersin Öğrenim Çıktıları

Dersin Öğrenim Çıktıları		Yeterlilik Türü (Bilgi/Beceri/Yetkinlik)	Ölçme Yöntemleri**
1	Sanat ve İslam sanatı kavramlarını yorumlar.	Bilgi	Sınav
2	İslam coğrafyasında yapılmış önemli mimari eserleri tanır.	Bilgi	Sınav
3	Yapıların kısımlarını ve mimari kavramları açıklar.	Bilgi	Sınav
4	Mescit, cami ve medrese mimarisinin tarihsel gelişimini açıklar.	Bilgi	Sınav
5	Mimaride uygulanan tezyinî sanatlarını tanır.	Bilgi	Sınav
6	Türk kitap sanatlarının genel özelliklerini açıklar.	Bilgi, Beceri.	Sınav

**Sınav, Sözlü Sınav, Ödev, Rapor, Makale İnceleme, Sunum, Proje vb.

Ders Kaynakları

Temel Ders Kitabı: Dersin hocasının anlatımı ve zaman zaman verdiği notlar.
Dündar, A (ed.), Türk İslam Sanatları Tarihi, Ankara 2019, Grafiker Yayınları.

Yardımcı Kaynaklar: Grabar, Oleg, İslam Sanatının Oluşumu, İstanbul 1989.
Ayverdi, E.H., Osmanlı Mimarisi Külliyesi, İstanbul 1989, Fetih Cemiyeti Yayını.
Yetkin, S. K., İslam Sanatı Tarihi, Ankara 1954, A.Ü. İlahiyat Fakültesi Yayınları.
Aslanapa, Oktay, Türk Sanatı, İstanbul 1989, Remzi Kitabevi.
Riefstahl, Rudolf Meyer, Cenubu Garbi Anadolu’da Türk Mimarisi, İstanbul 1941.
Öney, Gönül, Anadolu Selçuklu Mimari Süslemesi ve El Sanatları, Ankara 1992, İş Bankası Kültür Yayınları.
Öney, Gönül, Beylikler Devri Sanatı (14-15. Yüzyıl), Ankara 1989, TTK.
Masalla, Nur, Palestine: A Four Thousand Year History, UK 2018, ZED.
Armstrong, Karen, Jerusalem: One City, Three Faiths, New York 1997, Ballantine Books.
Blessing, Patricia, Moğol Fethinden Sonra Anadolu’nun Yeniden İnşası, İstanbul 2018, Koç Üniv. Yayınları.
Ve alandaki diğer kitap ve makaleler.

Ders Politikaları

- **Ders Süresi ve İşleyişi:** Ders toplamda 90 dakika sürecek şekilde planlanmıştır ve 90 dakikalık tek blok halinde işlenecektir. I. öğretim ve II. öğretime aynı ders içeriği işlenecektir.
- **Dijital Araçların Kullanımı:** Ders, slayt makinası kullanımı aracılığıyla ve anlamayı kolaylaştıran görseller eşliğinde işlenmektedir. Ders esnasında öğrencilerin mobil telefonları ile meşgul olmaları yasaktır.
- **Devam Durumu:** Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği 16. Madde gereği “Öğrenci, teorik ders çalışmalarının %70’ine, laboratuvar ve uygulama çalışmalarının %80’ine devam etmek zorundadır. Öğrencilerin derslere devamları, dersi veren öğretim elemanı tarafından izlenir. İlgili yönetim kurulu ile görevlendirilen öğrenciler, izinli sayılır.” Dersi DZ notu dışında tekrar etmek zorunda olan öğrencilerin devam zorunluluğu bulunmaktadır.
- **Öğrenci Merkezli Öğrenme:** Dersin hocasının anlatımı merkezli bir yaklaşımla yürütülecektir. Ancak zaman zaman öğrencilerin aktif katılımı desteklenecek, öğrenme sürecine dair sorumluluk almaları beklenecek ve ders sürecine dair geri bildirimleri alınacaktır.
- **Engelli Öğrenci Desteği:** Sizin için engel oluşturabilecek durumlarla (görme, işitme vb.) ilgili olarak doğrudan benimle iletişime geçebilirsiniz. Bunun yanı sıra, engelli öğrencilerimizin karşılaşacağı zorlukları en aza indirmek ve engelleri ortadan kaldırmak amacıyla bir Engelli Öğrenci Birimi bulunmaktadır. Durumunuzla ilgili olarak bu birimle iletişim kurmalısınız. Birimin web sayfasına erişmek için [tıklayın](#).
- **Sözlü ve Yazılı İletişim Etiği:** Sınıf tartışmaları sırasında birbirinize saygı göstererek ve nefret söylemi kullanmadan yorumlar yapabilirsiniz. Yazılı iletişimde de bu kurallara uymanız, kopya çekme ve intihal konusunda son derece hassas olmanız gerekmektedir. Sunumlarınızda veya yazılı ödevlerinizde herhangi bir kaynağı kullanırken yazarları ve web materyallerini referans göstermeyi unutmayın.
- **Grup Çalışmaları ve Ekip Çalışması Etiği:** Grup çalışmaları sırasında tüm öğrencilerin eşit katılım göstermesi ve iş birliği içinde çalışması beklenmektedir. Grup içinde herhangi bir anlaşmazlık yaşanması durumunda, bu anlaşmazlık öncelikle grup üyeleri arasında çözülmeye çalışılmalıdır. Eğer sorun çözülemiyorsa, durum derhal öğretim elemanına bildirilmelidir. Anlaşmazlıkların çözülmemesi ve grup çalışmasının sekteye uğraması durumunda, tüm grup üyelerinin notlarında belirli bir oranda kesinti yapılabilir. Bu tür durumlar, grup üyelerinin sorumluluk paylaşımı ve iş birliği becerileri doğrultusunda değerlendirilecektir.

Haftalık Ders İçeriği

Hafta	Konu Başlığı	İlgili Kaynaklar	Öğrenci İş Yükü
22-26 EYLÜL	Kavramlar: Sanat, Sanat Tarihi, İşlam Sanatı, Türk İşlam Sanatları Tarihi	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
29 EYLÜL-3 EKİM	İşlam Sanatının Oluşumu	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
6-10 EKİM	Erken Dönem İşlam Sanatı: Emeviler Dönemi Mimari Sanatı	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
13-17 EKİM	Erken Dönem İşlam Sanatı: Abbasiler Dönemi Mimari sanatı	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
20-24 EKİM	Erken Dönem İşlam Sanatı: Endülüs Emevileri Dönemi Mimari Sanatı	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
27-31 EKİM	Kuzey Afrika’da İşlam Sanatı rnekleri: Toluniler, Fatimiler, Ağlebiler Sanatı	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
3-7 KASIM	Orta Asya’da Türk ve İşlam Mimari Sanatları	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
10-14 KASIM	Ara sınav Haftası		
17-21 KASIM	İran / Büyük Selçuklu Mimari sanatı	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
24-28 KASIM	Erken Dönem Türk Beylikleri Mimari Sanatı	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
1-5 ARALIK	Anadolu’da Selçuklu Sanatı	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
8-12 ARALIK	Beylikler Dönemi Mimari Sanatı	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
15-19 ARALIK	Erken Dönem Osmanlı Mimari Sanatı	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
22-26 ARALIK	Klasik Dönem Osmanlı Mimari Sanatı	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
29 ARALIK-2 OCAK	İşlam’da Hat, Tezyin ve Cilt Sanatları	Ders hocasının görsel destekli sunumu	Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir.
5-16 OCAK	Final Haftası		

Ders Değerlendirme

Değerlendirme Türü	Açıklama	%
Ara Sınav	Ara sınav ilk 7 haftanın ders konularını kapsayacaktır. Sınav, yazılı veya test yöntemlerinden biriyle uygulanabilecek olup soru sayısı, uygulanacak sınav türüne göre tayin edilecektir. Sınav süresi de yeterli şekilde ayarlanacaktır. <i>Sınavın yazılı ya da test yöntemiyle yapılması sizin çalışma yönteminizi etkilemeyecektir.</i> Buna göre <i>çalışma yönteminiz</i> , yukarıda önerilen “ <i>Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir</i> ” hatırlatmasına uygun şekilde olacaktır. <i>Anlaşılmayan hususların soru olarak hocaya yöneltilmesi son derece önemlidir.</i> Dersin hocasının derste anlattığı, derse dair öğrettiği her bilgi soru olarak sorulabilecektir. Dolayısıyla uygulanan sınav yöntemi her halükarda öğrencinin öğrenmesini ölçmeye dayalı olacağından sınavın türü çalışma yönteminizi etkilemeyecektir. <i>Çalışmalarınızın sınav odaklı olmasından ziyade öğrenmeye yönelik olmasına özen gösterilmesi önerilir.</i>	40
Ödev		-
Final	Final sınavı, dönem boyunca işlenen 14 haftalık tüm ders konularını kapsayacaktır. Sınav, yazılı veya test yöntemiyle uygulanabilecek olup soru sayısı, uygulanacak sınav türüne göre tayin edilecektir. Sınav süresi de yeterli şekilde ayarlanacaktır. <i>Sınavın klasik ya da test yöntemiyle yapılması sizin çalışma yönteminizi etkilemeyecektir.</i> Buna göre <i>çalışma yönteminiz</i> , yukarıda önerilen “ <i>Dikkatlice dinleyerek not alınız. Ders sonrası akşamında sakın ve dikkatli bir şekilde tekrar etmeniz son derece önemlidir</i> ” hatırlatmasına uygun şekilde olacaktır. <i>Anlaşılmayan hususların soru olarak hocaya yöneltilmesi son derece önemlidir.</i> Dersin hocasının derste anlattığı, derse dair öğrettiği her bilgi soru olarak sorulabilecektir. Dolayısıyla uygulanan sınav yöntemi her halükarda öğrencinin öğrenmesini ölçmeye dayalı olacağından sınavın türü çalışma yönteminizi etkilemeyecektir. <i>Çalışmalarınızın sınav odaklı olmasından ziyade öğrenmeye yönelik olmasına özen gösterilmesi önerilir.</i>	
Bütünleme	Final sınavının telafisi niteliğinde olup aynı hususlar geçerlidir.	
Toplam		100
Harf Notu	AA: 90 / BA:85 / BB: 80 / CB:70 / CC:65 / DC:55 / DD:50	

AKTS- İş Yüğü Tablosu			
Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ders Süresi (Sınav Haftası Dahil Haftalık Toplam Ders Saati)	14	2	28
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Tekrar, Pekiştirme, Ön Çalışma vb.)	14	2	28
Ödev			
Kısa Sınav			
Kısa Sınav Hazırlık			
Sözlü Sınav			
Sözlü Sınav Hazırlık			
Rapor (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Proje (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Sunum (Hazırlık Süresi Dahil)			
Ara Sınav	1	1	1

Ara Sınav Hazırlık	1	15	15
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	1	1
Yarıyıl Sonu Sınavı Hazırlık	1	20	20
	Toplam İş Yüğü		93
	Toplam İş Yüğü / 30		3,1
	Dersin AKTS Kredisi		3